

9.6.2008

2008 YILI YEREL SEÇİMLERİNE İLİŞKİN DUYURU

Finlandiya, oturanlarının özerkliği anayasada güvence altına alınmış olan yerel yönetimlere bölünmüştür. Yerel yönetimin karar yetkisini oturanların seçtiği belediye meclisi kullanır. Belediye meclisi yerel yönetimin en üst karar organı olup, onun üyeleri bir başka deyişle belediye meclis üyeleri genel yerel seçimlerle her seferinde dört takvim yılı için seçilir. Gelecek yerel seçimler 26.10.2008'de yapılacaktır.

Yerel seçimlere Finlandiya yurttaşlarının yanısıra başka ülkelerin yurttaşları da aşağıda sözü edilen koşulları yerine getiriyorlarsa katılabilirler.

Ahvenanmaa ilinde 2008 yılında yerel seçimler yapılmayacaktır.

1 Seçme Hakkı ve Seçilmeye Uygunluk

Yerel yönetimde 26.10.2008'de yapılacak yerel seçimlerde seçme hakkına sahip olanlar Finlandiya yurttaşları ile Avrupa Birliği'nin öbür üye ülkelerinin, İzlanda ve Norveç'in

- 1) en son seçim günü 18 yaşını dolduran ve
- 2) 5.9.2008 saat 24.00 itibarıyla nüfus bilgi sistemindeki bilgilere göre Bağlı Olunan Yerel Yönetim Yasasında kastedilen bağlı olunan yerel yönetim, söz konusu yerel yönetim olan yurttaşları

ve aşağıdaki koşullara uyan öbür yabancılarıdır:

- 1) en son seçim günü 18 yaşını dolduranlar,
- 2) 5.9.2008 saat 24.00 itibarıyla nüfus bilgi sistemindeki bilgilere göre Bağlı Olunan Yerel Yönetim Yasasında kastedilen bağlı olunan yerel yönetim, söz konusu yerel yönetim olanlar,
- 3) 5.9.2008 saat 24.00 itibarıyla Finlandiya'da kesintisiz olarak en az iki yıldır bağlı oldukları bir yerel yönetim olanlardır.

Kişinin bağlı olduğu yerel yönetim belli istisnalarla, oturduğu yerel yönetimdir.

Kişi belediye meclisine seçilmeye,

- 1) söz konusu yerel yönetim kendi bağlı olduğu yerel yönetim ise,
- 2) bu yerel seçimlerde bir yerel yönetimde seçme hakkı varsa ve
- 3) kısıtlı (vesayet altında) değilse, uygundur.

Bununla birlikte, belli devlet memurları ile yerel yönetimin yönetici konumundaki memurlar ve çalışanları ile durumları bu sözü edilenlere denk olanlar seçilmeye uygun değildir.

2 Seçmen Kütüğü

Seçmenlerin bilgileri resen seçmen kütüğüne işlenir. Seçmen kütüğüne ayrıca yazılmaya gerek yoktur. Belediye Yönetim Dairesi (Maistraatti) adresi bilinen her seçmene en son 2.10.2008

tarihinde seçmen bilgi kartı, bir başka deyişle seçme hakkına ilişkin bildirimini gönderir. Seçmen bilgi kartında oy kullanmaya ilişkin bilgiler vardır.

3 Yerel Seçimlerde Aday Gösterme

Yerel seçimlerde aday gösterebilecek olanlar

- 1) kayıtlı partiler
- 2) seçmen derneği kurmuş olan seçmenlerdir.

Aday göstermek üzere seçmen derneğinin kurulması için yerel yönetimde oturan en az on seçmene gereksinim vardır. Bununla birlikte kimi küçük yerel yönetimlerde seçmen derneğinin kurulması için yerel yönetimde oturan yalnız üç ya da beş seçmene gereksinim vardır.

İki ya da daha çok partinin aday gösterirken seçim ittifakı yapma hakları vardır. İki ya da daha çok seçmen derneğinin de ortak liste yapma hakları vardır.

Partide, seçim ittifakında ya da ortak listede her bir yerel yönetimde aday olarak en çok seçilecek belediye meclis üyesi sayısının bir buçuk katı aday bulunabilir. 17 – 85 belediye meclis üyesi seçilir. Belediye meclis üyelerinin sayısı yerel yönetimin nüfusuna bağlıdır.

Her bir yerel yönetimde adaylar için kağıda basılı aday listeleri birleşik listesi bulunur ve adaylar aday numaraları sırasıyla 2 numaradan başlayarak sıralanırlar. Aday listeleri birleşik listesinde hangi partilerin seçim ittifakı yaptığı ve hangi seçmen derneklerinin ortak liste yaptığı ile hangi partilerin seçim ittifakına katılmadığı ve hangi adayların ortak liste dışı aday olduğu görünür.

Aday listeleri birleşik listesi 25.9.2008’de hazırlanır. Bundan sonra adaylar için bütün ülke çapında bir aday kütüğü de hazırlanır.

4 Oy Verme

Seçimler önceden oylama ve seçim gününde oylamayla yapılır. Ya önceden oylamada ya da seçim günündeki oylamada oy verilebilir, her ikisinde de değil. İki kez oy vermenin cezası Ceza Yasasında belirlenmiştir.

Seçim günündeki oylama 26.10.2008’de saat 9.00-20.00 arasında olacaktır. Seçim günü seçmen kendi yerel yönetiminin seçmen kütüğünde kendisi için yazılı seçim sandığında oyunu verebilir. Seçmene gönderilen seçmen bilgi kartında bu yerel yönetim (seçme hakkının olduğu yerel yönetim) ile orada oy vereceği seçmen sandığı ve sandığın bulunduğu adres bildirilir.

Önceden oylama 15.10.2008 çarşamba günü başlayacak ve yurtdışında 18.10.2008’de, Finlandiya’daysa 21.10.2008’de bitecektir. Önceden oylamanın yapılacağı kimi yerlerde önceden oy verme süresi daha kısadır.

Önceden oylama yerleri şunlardır:

- 1) yurdun genel önceden oylama yerleri olan birçok postane ve yerel yönetimlerin saptadığı öbür önceden oylama yerleri,
- 2) Finlandiya’nın yurtdışındaki birçok temsilciliği,
- 3) hastaneler ve belli sosyal hizmet birimleri ve ceza kurumları (kamu kurumları); Kamu kurumlarında yalnız oralarda tedavi edilenler ya da oralara alınmış olanlar oy verebilir.
- 4) Finlandiya’da önceden oylama yapılırken yurtdışında olan Fin gemileri; Gemide gemi personeli, önceden oylama sırasında geminin yurtdışında bulunması durumunda oy verebilir. Yolcular gemide oy veremezler.

Seçmen herhangi bir genel önceden oylama yerinde yurtiçinde ya da yurtdışında önceden oyunu verebilir.

Makul olmayan güçlükler olmaksızın oy vereceği sandığa ya da önceden oylama yerine gelemeyecek olan hareket yeteneği kısıtlı seçmen belli koşullarla önceden oylama sırasında oyunu kendi yerel yönetiminde evinde verebilir. Evde oy verme için en son 14.10.2008 saat 16.00'dan önce seçmenin kendi yerel yönetiminin merkez seçim kuruluna bildirimde bulunması gereklidir.

Seçmenin yalnız kendi yerel yönetiminin aday listeleri birleşik listesinde yer alan adaya oy verme hakkı vardır.

Oylama oylama yerinde yapılır. Seçmen seçim sandık görevlisine kimliğini kanıtlamalıdır. Sandık görevlisi seçmene oy pusulasını verir. Seçmen hangi adaya oyunu veriyorsa, oy pusulasında o adayın numarasını işaretler. Yalnız bir adaya oy verilebilir. Aday numarası oy pusulasının iç tarafındaki yuvarlağa işaretlenir. Oy pusulasına başka işaretler konamaz. Oy pusulası her seferinde yalnız bir seçmenin bulunabileceği oylama bölümünde doldurulur. Ondan sonra seçmen oy pusulasını yapılan oylama işareti katın iç tarafında kalacak ve dışarıdan görünmeyecek biçimde katlar. Sonra seçmen seçim gizliliğinin korunması için oy pusulasını katlanıp kapanmış olarak sandık görevlisine damgalanmak üzere götürür. Seçim günü yapılan oy verme işlemi seçmen damgalı oy pusulasını oy sandığına atar. Önceden oylamada seçmen damgalı oy pusulasını seçim zarfının içine koyup kapar. Seçmen bilgi kartının önceden oylama yerine ya da seçim günündeki oylama yerine götürülmesi oy verme işlemi kolaylaştıracaktır.

5 Ek Bilgiler

Seçimlere ilişkin ek bilgileri yerel yönetim merkez seçim kurulu ve belediye yönetim dairesi (maistraatti) verir. İkisinin de adres ve telefon numaraları seçmen bilgi kartında bulunur.

Yurtiçindeki genel önceden oylama yerleri, yurtdışındaki önceden oylama yerleri ve onların adresleri ve çalışma saatleri, aday kütüğü ile seçimlerle ilgili diğer hususlar Adalet Bakanlığı'nın seçim sayfalarında www.vaalit.fi görülebilir. Aday kütüğü aday listelerinin birleşik listesi 25.9.2008 tarihinde hazırlanmasından kısa bir süre sonra ve önceden oylama yerlerine ilişkin bilgiler ise eylül ayından itibaren görülebilir.

Bu duyuru 2008 yılı ağustos ayında Adalet Bakanlığı'nın internet sayfalarında www.vaalit.fi Arapça, İspanyolca, Çince, Fransızca, Tayca ve Türkçe de yayımlanacaktır.